

Nobilis verbindt natuur met kunst

■ Bij centrum van prentkunst staat weekend in teken van Vriendendag, nieuwe expo's, publicatie en lezingen

Het centrum van prentkunst van stichting Nobilis in Fochteloo wacht een druk weekend. Zaterdag is er de Vriendendag, worden nieuwe publicaties gepresenteerd en nieuwe exposities geopend. Werk van graficus Grietje Postma en natuurfotografe Judith Bouma staat centraal. En de duolezing van Pieter Jonker en Judith Bouma over natuur in het Fochteloërveen en Verkade-albums beleeft de primeur.

FOCHTELOO Zaterdag wordt tijdens de Vriendendag (een dag speciaal voor donateurs) niet alleen de nieuwe tentoonstelling met nieuwe meerkleuren hout- en lino'sneden van Grietje Postma uit Drachten en de expo met natuurfoto's van het Fochteloërveen van Judith Bouma geopend, ook de nieuwe publicatie over Grietje Postma wordt gepresenteerd. Tevens biedt zij er haar nieuwe Vriendenprent 2021 aan (zie kader).

Na de officiële opening zijn vanaf zondag (tot en met zondag 12 december) de exposities door iedereen te bezichtigen.

Fochteloërveen

Natuurfotografe Judith Bouma-Litjens woont als jaren met haar man Jan in Fochteloo en was actief voor Natuurmonumenten met het tellen van de zeldzame vlinder het veenhooibeestje, maar ook met activiteiten voor kinderen. Op Schiermonnikoog werkte ze voor Natuurmonumenten als invalkracht. Judith Bouma is vaak in het Fochteloërveen te vinden, altijd met de fotocamera in de aanslag. Haar foto's worden met regelmaat in tijdschriften geplaatst, zoals de Friesland Post. Ook in tal van boeken werden haar foto's opgenomen. In 2018 was haar werk een

belangrijk onderdeel van het Nobilis-project 'Verstild. Tien kunstenaars zien het Fochteloërveen'. Zij schreef een groot deel van de tekst van het begeleidende Nobiliscadier en leverde de foto's en tijdens de presentatie op Aemland Kunstmaand en in Apeldoorn verzorgde zij dat jaar een volledige tentoonstelling met haar foto's. Zo is ze een ambassadeur geworden voor de natuur in het Fochteloërveen.

Verkade-albums

De tentoonstelling van haar foto's wordt nu gecombineerd met een tentoonstelling van de geschiedenis van de Verkade-albums. Daar is een lezingenprogramma aan gekoppeld. Judith Bouma vervaardigde een bijzonder PowerPointpresentatie, waarvoor zij aquarellen uit de Verkade-albums fotografeert en plaatst naast eigen foto's.

Nobiliscoördinator Pieter Jonker vertelt bijzonderheden bij de illustraties uit de Verkade-albums over de geschiedenis van die albums, maar ook over de auteurs en de illustratoren. Bouma benoemt bijzonderheden over de flora en fauna in het Fochteloërveen. Jonker en Bouma wisselen elkaar steeds af en vullen elkaar aan.

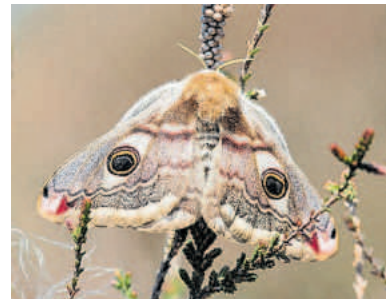
Veenpluis. Foto's: Judith Bouma-Litjens, Fochteloo

Klapeksterprooi.

Blauwborstje.

Nachtpauwoog.

Rups hermelijnvlinder.

'Op de Vriendendag is onze première. Dat is extra spannend want gezien het programma hebben we iets minder tijd dan normaal. Pieter en ik mogen beide graag vertellen dus dat wordt nog spannend om binnen de anderhalf uur tijd te blijven. Het leukste is natuurlijk als de vaart in de afwisseling er goed in zit. Het belangrijkste is dat we in het centrum voor prentkunst een verbinding willen maken tussen natuur en landschap met kunst en cultuur.'

Groepen

De lezing over het Fochteloërveen en de Verkade-albums is (voor €7,50) bij te wonen op de

donderdagen 28 oktober, 11 en 25 november om 10.00 uur in het centrum voor prentkunst aan het Zuideinde 26b. Aanmelden is nodig: info@stichtingnobilis.nl en er moeten minimaal acht deelnemers aangemeld zijn. Groepen kunnen zich ook opgeven, en dan wordt in onderling overleg naar een datum gezocht. Bouma en Jonker zijn ook te boeken om op locatie te lezing te verzorgen voor groepen. Ook na de tentoonstelling blijft de lezing op verzoek op het programma staan. Pieter Jonker: 'Het is voor mij een groot voorrecht om samen met haar te mogen optreden. Haar PowerPointpresentatie is schitterend. Het is een geweldige uitda-

ging voor Judith en mij. We zijn als vertellers aan elkaar gewaagd. We hopen dat we veel mensen kunnen bereiken om met hen onze liefde voor natuur en kunst te delen. Volgend jaar in september organiseert Nobilis een tentoonstelling van Antje Veldstra die onder de titel 'Van Veen tot Wad' veel nieuwe kleurenhoutsneden maakt en daartoe een reeks natuurgebieden bezoekt. Ze begint in het Fochteloërveen en eindigt bij de waddenkust. We geven er een mooi boek over uit en Antje komt weer workshops geven in Fochteloo, zoals eind september. Drie dagen met elke dag een andere groep. Bij ons in Fochteloo is altijd van alles te beleven.' ■

Grietje Postma moet 1800 keer handmatig afdrukken voor 224 Vriendenprenten

In 2016 verscheen er bij Nobilis bij een overzichtstentoonstelling van haar werk in Fochteloo het boek 'Grietje Postma Gesneden stilte' Het boek is al langere tijd uitverkocht. De tentoonstelling die zaterdag opent, toont haar nieuwe werk. Behalve kleurenhoutsneden maakte ze ook een aantal lino'sneden in kleur.

Op de Vriendendag in dorps huis Et Legien wordt de nieuwste publicatie over Postma gepresenteerd. Het is Nobilis-cahier 15. Sijtze Veldema van Stilet Vormgeving uit Dwingeloo verzorgt de uitgave, die ruim vijftig afbeeldingen telt en in een oplage van duizend stuks verschijnt in samenwerking met een landelijke organisatie op het terrein van de prentkunst.

De Nobilis-cahiers zijn een serie boekjes van 48 pagina's die aandacht schenken aan kunstenaars die in Fochteloo exposeren of aan

Nobilis-cahier 15, Sijtze Veldema

kunstenaars wier ateliernalenschap zich in het centrum voor prentkunst bevindt. Volgend jaar staan er drie cahiers op stapel: over Jeanne Bieruma Oosting, over Cees Andriessen uit Apeldoorn en over Jan van der Meulen uit Burgum. Op dit moment werkt de uit-

geverij van Nobilis ook aan een aantal boeken over Sierd Geertsma, Karel Wetselaar, Tom Thijssse, Antje Veldstra en Herman Gordijn. Pieter Jonker: 'Ja, dat is een ambitieus programma, maar door al die publicaties die onze tentoonstellingen begeleiden, zetten we het centrum voor prentkunst nog beter op de kaart. We geven meer boeken uit dan het Fries Museum in Leeuwarden. We worden door tal van fondsen gesteund en het is ons gelukt om meerdere nieuwe auteurs aan ons fonds te verbinden.'

Vriendenprent

De nieuwe Vriendenprent is dit jaar door Postma gemaakt: een meerkleuren hout- en lino'snede in negen drukgangen. Jaarlijks kan ze zo'n vijf of zes nieuwe prenten maken, omdat het proces zo tijdrovend is. Dit jaar heeft

ze ruim vier maanden aan de Vriendenprent gewerkt. Niet alleen het grote aantal drukgangen is tijdrovend, ook de oplage. Toen ze de opdracht aanvaardde waren er 167 Vrienden, nu zijn dat er 224. Normaliter zijn haar oplagen tussen de twintig en dertig exemplaren. Tweehonderd keer negen drukgangen, dat houdt in dat ze de plaat 1.800 keer moet afdrukken en dat gebeurt allemaal handmatig. De plaat moet steeds opnieuw ingeinkt worden en met de hand door de pers gedraaid worden. Pieter Jonker adviseerde haar om een prent te maken in één of twee kleuren, omdat het budget van Nobilis bescheiden is, maar dat was haar eer te na. Postma: 'Mensen verwachten van mij een mooie prent in meerdere kleuren gedrukt. Zelf heb ik door het maken van juist deze prent wel weer iets geleerd waar ik in

de toekomst ook mijn voordeel mee kan doen. Voor mij is de opdracht eervol. Ik stel de samenwerking met Nobilis erg op prijs en op deze manier kan ik ook iets voor hen betekenen.

In 2018 nam Grietje Postma deel aan het Nobilis-project 'Verstild. Tien kunstenaars zien het Fochteloërveen'. Haar prenten uit dat project worden ook opnieuw getoond. In 2021 exposeert Grietje Postma ook in Paterswolde, Delft, Leipzig, Drachten en Appingedam. Haar werk wordt in Amerika goed verkocht op grafiekbeurzen. Volgend jaar is haar werk te zien op een tentoonstelling in bekende Galerie Bonnard in Nuenen.

De tentoonstelling in Nobilis duurt tot en met zondag 12 december is op donderdag- tot en met zondagmiddag van 13.30-16.30 uur te bezoeken.